

Arbejdspres blandt FOAs medlemmer

FOAs medlemspanel er i medlemspulsen fra september 2021 blevet stillet en række spørgsmål om arbejdspres. Samme spørgsmål er stillet til medlemspanelet i 2017 og 2019. Det giver en mulighed for at sammenholde resultaterne og undersøge hvorvidt, der er sket en udvikling over denne årrække. I notatet er samtlige spørgsmål ligeledes opdelt på sektor.

Hovedkonklusioner:

- **Flere føler sig stressede.** I 2021 angiver 65 procent af FOAs medlemmer, at de i nogen, høj eller meget høj grad føler sig stressede. Det er flere sammenlignet med både 2017 (60 %) og 2019 (59 %).
- **Manglende tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende.** Hver fjerde (26 %) oplever, at de aldrig eller sjældent har tid nok til deres arbejde. Det er flere end i 2017 og 2019, hvor det gjaldt hver fjerde (21 %).
- **Nødvendigt med et højt arbejdstempo.** Tre ud af fire (74 %) finder det nødvendigt at holde et højt arbejdstempo altid eller ofte. Det er flere end tidligere år.
- **Utilstrækkelig bemanning til at kunne løse opgaverne.** Mere end syv ud af 10 (72 %) FOA-medlemmer oplever, at bemanningen på deres arbejdsplads er utilstrækkelig. Der er således sket en stigning siden 2019 (64 %).
- **Arbejds mængden vokser.** I løbet af de seneste to år har 82 procent oplevet, at deres arbejds mængde er blevet større eller meget større. En lignende udvikling sås i undersøgelsen fra 2019.
- **Følelse af utilstrækkelighed.** Når borgere og børn ikke får den hjælp, omsorg og service, medlemmer synes er rimelig, resulterer det i en følelse af utilstrækkelighed. Det gælder både for medlemmer i Social- og Sundhedssektoren (61 %), Pædagogisk Sektor (60 %), Kost- og Servicesektoren (48 %) og Teknik- og Servicesektoren (43 %).

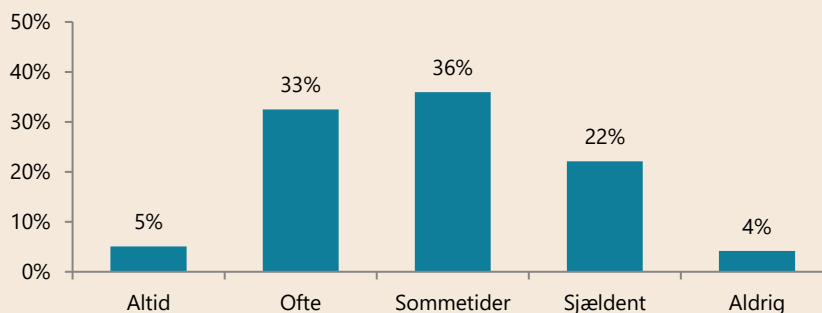
Tid nok til at udføre arbejdet tilfredsstillende

I 2021 oplever hvert fjerde (26 %) FOA-medlem, at de sjældent eller aldrig har tid nok til at udføre deres arbejde tilfredsstillende. Det fremgår af figur 1A herunder. Omkring en tredjedel har svaret "Sommetider" (36 %) eller "Ofte" (33 %), mens blot 5 procent har angivet, at de altid har tid nok.

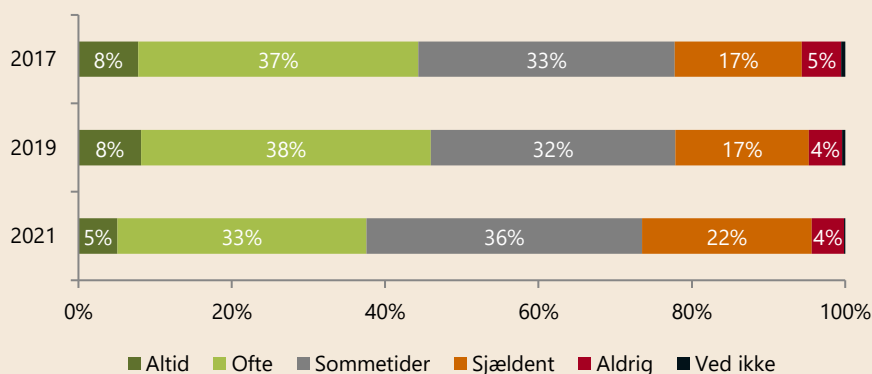
Ser man udelukkende på medlemmer, der har svaret "Sjældent" eller "Aldrig" til spørgsmålet, kan man i figur 1B se, at der her er sket en stigning siden 2019. På daværende tidspunkt oplevede hver femte (21 %), at tiden til at udføre arbejdet var knap, mod altså hver fjerde (26 %) i 2021.

Figur 1. Hvor ofte har du tid nok til at udføre dig arbejde tilfredsstillende? For hele FOA.

1A) I alt for år 2021

1B) I alt for år 2017, 2019 og 2021

Antal svar: 2017 (4.696), 2019 (3.604), 2021 (3.195).

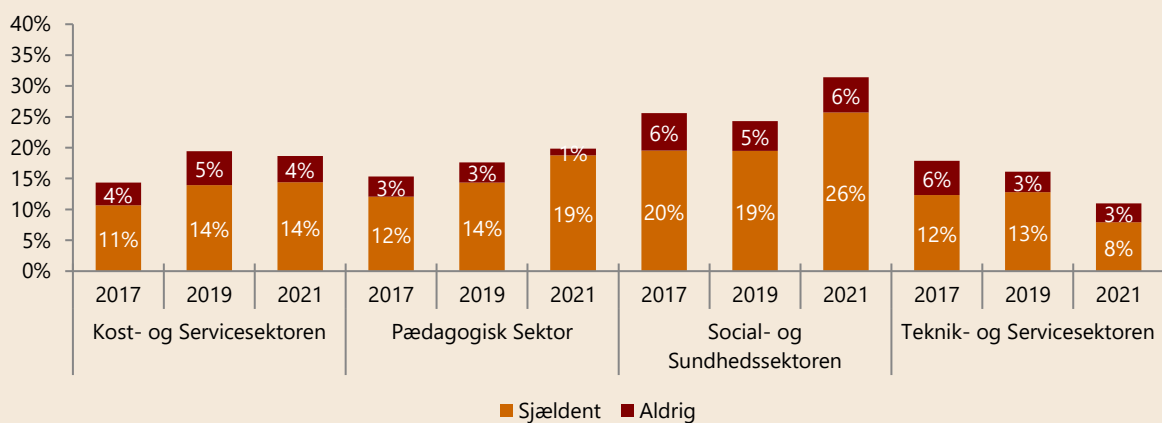
I figur 2 på næste side ses udviklingen for hver af de fire sektorer på tværs af år 2017, 2019 og 2021 for de medlemmer, der har svaret "Sjældent" eller "Aldrig" til spørgsmålet.

Samlet set angiver hver tredje (32 %) i **Social- og Sundhedssektoren** i 2021, at de sjældent eller aldrig har tid nok til at udføre deres arbejde tilfredsstillende. Dermed er der sket en stigning fra både 2017 (26 %) og 2019 (24 %).

Der er ligeledes sket en stigning fra 2017 til 2021 blandt medlemmerne i **Pædagogisk Sektor**. Mens der i 2017 var 15 procent, der oplevede ikke at have nok tid til deres arbejde, gør det sig i dag gældende for 20 procent.

Datagrundlaget for Kost- og Servicesektoren samt Teknik- og Servicesektoren er for småt til at kunne konkludere noget endegyldigt på udviklingen. Dog ses en tendens til en stigning fra 2017 til 2021 blandt medlemmerne i **Kost- og Servicesektoren**, mens det modsat ser ud som om, at andelen af medlemmer i **Teknik- og Servicesektoren**, som sjældent eller aldrig oplever, at de har tid nok til at udføre deres arbejde tilstrækkeligt, er faldende.

Figur 2. Medlemmer som sjældent eller aldrig oplever, at have tid nok til at udføre deres arbejde. Fordelt på sektor for år 2017, 2019 og 2021.

Antal svar: Kost- og Servicesektoren (2017: 229, 2019: 180, 2021: 145), Pædagogisk Sektor (2017: 1.078, 2019: 808, 2021: 726), Social- og Sundhedssektoren (2017: 3.132, 2019: 2.441, 2021: 2.169), Teknik- og Servicesektoren (2017: 257, 2019: 175, 2021: 155).

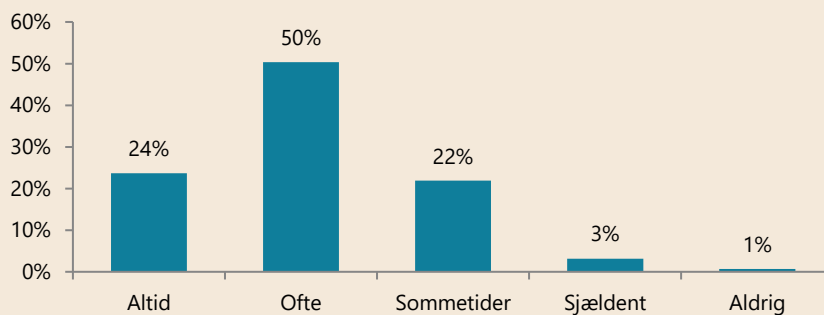
Højt arbejdstempo

Tre ud af fire (74 %) har i 2021 svaret, at det altid eller ofte er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo (se figur 3A). Et flertal af de resterende medlemmer har svaret "Sommetider" (22 %). Få har svaret "Sjældent" (3 %) eller "Aldrig" (1 %).

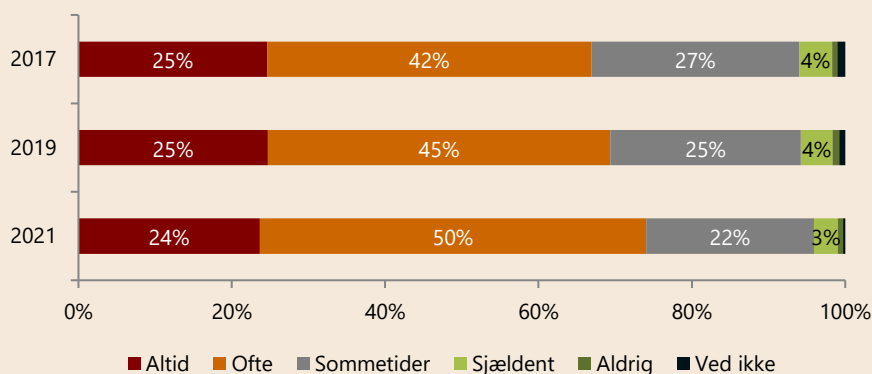
At et stort flertal af medlemmerne må arbejde i et højt tempo, er ikke enestående for 2021. I figur 3B fremgår det, at også en stor andel har svaret enten "Altid" eller "Ofte" til spørgsmålet i både 2017 (67 %) og 2019 (70 %). Der er for hvert år medlemmerne har fået stillet spørgsmålet sket en signifikant stigning i andelen, der har svaret dette.

Figur 3. Hvor ofte er det nødvendigt at holde et højt arbejdstempo? For hele FOA.

3A) I alt for år 2021

3B) I alt for år 2017, 2019 og 2021

Antal svar: 2017 (4.696), 2019 (3.604), 2021 (3.195).

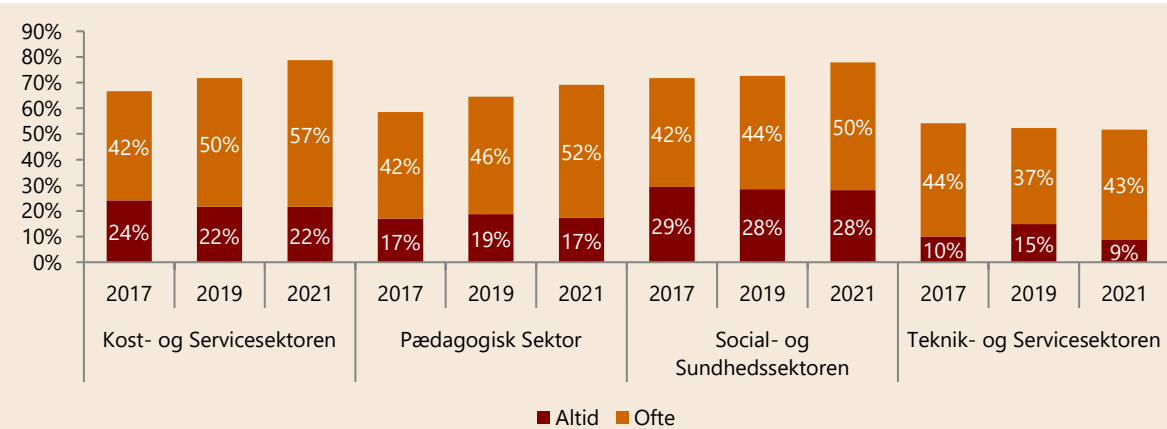
Andelen af medlemmer i de fire sektorer, der har svaret "Altid" eller "Ofte" til hvorvidt det er nødvendigt at holde et højt arbejdstempo, er vist i figur 4.

I **Kost- og Servicesektoren** oplever knap otte ud af 10 (79 %) dette i 2021. Sammenholdt med både 2017 (67 %) og 2019 (72 %) ser det ud som om, at der er en klar tendens til, at flere må løbe hurtigt, når de er på arbejde. Pga. et lavt antal respondenter, er den statistiske usikkerhed dog for høj til at kunne konkludere noget endegyldigt.

Både i Pædagogisk Sektor og Social- og Sundhedssektoren er der et tilstrækkeligt antal besvarelser til at kunne fastslå, at der har været en stigning fra 2017 til 2021. I 2017 oplevede cirka seks ud af 10 (59 %) af FOAs medlemmer i **Pædagogisk Sektor**, at det enten altid eller ofte var nødvendigt at holde et højt arbejdstempo. I 2021 gælder det syv ud af 10 (69 %). Blandt medlemmerne i **Social- og Sundhedssektoren** er andelen steget fra 72 procent i 2017 til 78 procent i 2021.

I **Teknik- og Servicesektoren** er den samlede andel stabil på tværs af de tre årstal.

Figur 4. Medlemmer som altid eller ofte er nødsaget til at holde et højt arbejdstempo. Fordelt på sektor for år 2017, 2019 og 2021.

Antal svar: Kost- og Servicesektoren (2017: 229, 2019: 180, 2021: 145), Pædagogisk Sektor (2017: 1.078, 2019: 808, 2021: 726), Social- og Sundhedssektoren (2017: 3.132, 2019: 2.441, 2021: 2.169), Teknik- og Servicesektoren (2017: 257, 2019: 175, 2021: 155).

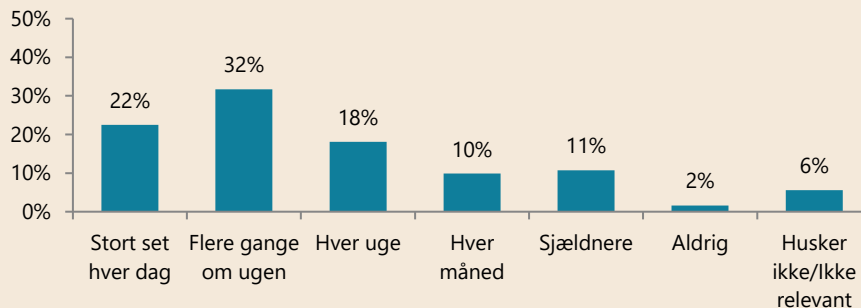
Utilstrækkelig bemanning på arbejdspladsen ift. opgaver

Minimum én gang om ugen er arbejdspladsernes bemanningen utilstrækkelig i forhold til de opgaver, der skal løses. Det oplever i alt 72 procent af FOAs medlemmer. Heraf angiver 22 procent, at det er tilfældet stort set hver dag, 32 procent at det sker flere gange om ugen, mens 18 procent angiver, at der hver uge er for lav bemanning ift. mængden af arbejdsopgaver. I figur 5A herunder ses hele fordelingen af svar på spørgsmålet.

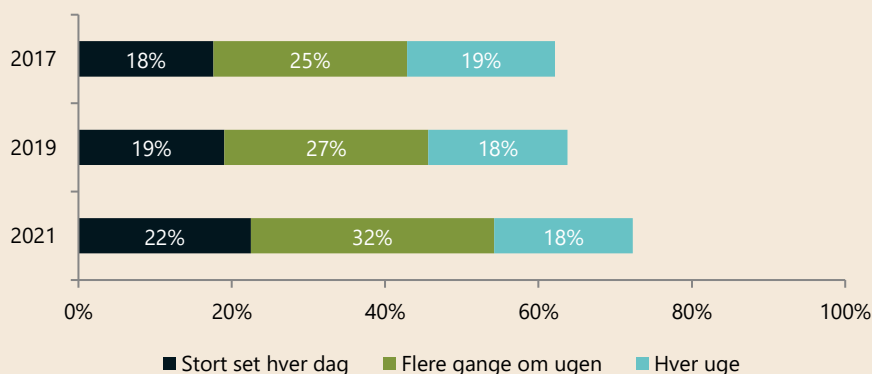
Andelen af medlemmer, der har svaret enten "Stort set hver dag", "Flere gange om ugen" eller "Hver uge" i hhv. 2017, 2019 og 2021, er vist i figur 5B. Her ses det, at der mellem 2017 (62 %) og 2019 (64 %) ikke skete nogen nævneværdig udvikling. Derimod er der siden 2019, altså de seneste godt to år, sket en stigning på 8 procentpoint.

Figur 5. Hvor ofte er bemanningen på din arbejdsplads IKKE tilstrækkelig ift. de opgaver, I har? For hele FOA.

5A) I alt for år 2021

5B) Samlet andel af medlemmer der har svaret enten "Stort set hver dag", "Flere gange om ugen" eller "Hver uge" i år 2017, 2019 og 2021

Antal svar: 2017 (4.694), 2019 (3.600), 2021 (3.195).

Ser man på de sektoropdelte svar for **Kost- og Servicesektoren** i figur 6A, ses også her at den utilstrækkelige bemanning på arbejdspladserne er stigende. Mens omkring halvdelen af medlemmerne

i sektoren i 2017 (48 %) og 2019 (52 %) oplevede, at bemanningen var utilstrækkelig ift. mængden af arbejdsopgaver, gælder det i dag for to ud af tre (67 %).

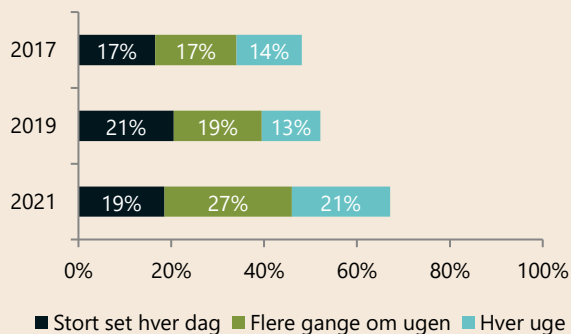
I **Teknik- og Servicesektoren** ses der ligeledes en tendens til, at flere og flere oplever, at de ikke er nok ansatte ift. de opgaver, der skal løses. I undersøgelsen fra 2017 svarede 48 procent at dette skete mindst én gang om ugen (se figur 6B). I 2021 gælder det derimod for 57 procent.

I **Pædagogisk Sektor** har der været en gradvis stigning gennem de seneste fire år fra 51 procent i 2017 til 63 procent i 2021 (se figur 6C)

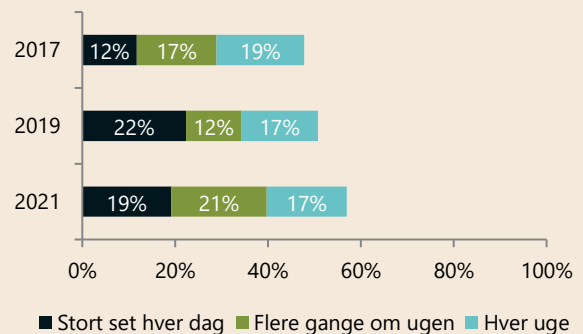
Flest af FOAs medlemmer fra **Social- og Sundhedssektoren** oplever dårlig bemanning på arbejdspladsen. I 2021 svarer otte ud af 10 (79 %), at de oplever det "Stort set hver dag", "Flere gange om ugen" eller "Hver uge" (figur 6D). Det er en stigning på omkring 10 procentpoint fra de to tidligere år. Det er ligeledes værd at bemærke, at der er en større andel i denne sektor, der har svaret, at de stort set hver dag oplever underbemanning ift. mængden af opgaver, når man sammenligner med de andre sektorer (26 %).

Figur 6. Medlemmer som mindst en gang om ugen oplever, at bemanningen er utilstrækkelig på deres arbejdsplads. Fordelt på sektor for år 2017, 2019 og 2021.

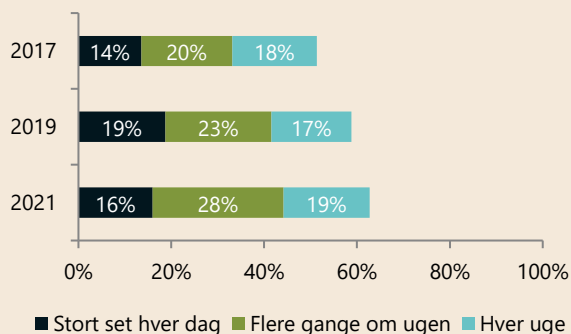
6A) Kost- og Servicesektoren

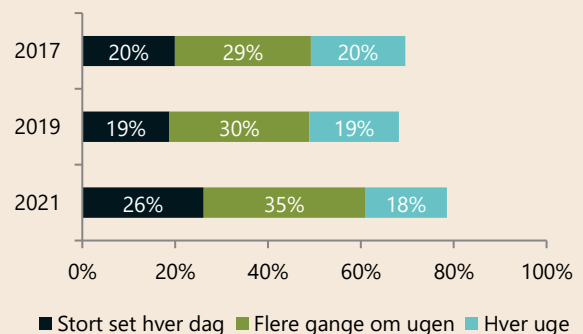
6B) Teknik- og Servicesektoren

6C) Pædagogisk Sektor

6D) Social- og Sundhedssektoren

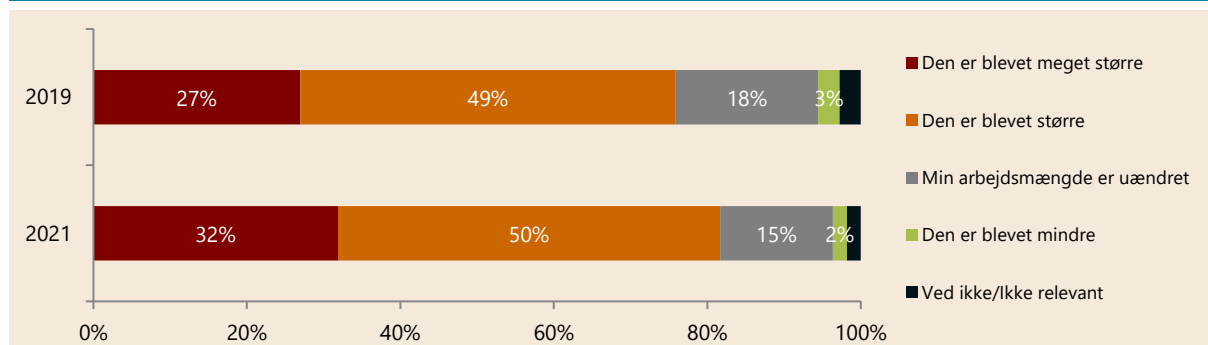
Antal svar: Kost- og Servicesektoren (2017: 229, 2019: 179, 2021: 145), Pædagogisk Sektor (2017: 1.077, 2019: 807, 2021: 726), Social- og Sundhedssektoren (2017: 3.131, 2019: 2.439, 2021: 2.169), Teknik- og Servicesektoren (2017: 257, 2019: 175, 2021: 155).

Voksende arbejdsmængde

Flere af FOAs medlemmer oplever, at deres arbejdsmængde vokser. Mere end otte ud af 10 (82 %) har i 2021 svaret, at deres arbejdsmængde er blevet enten større eller meget større siden 2019. Til sammenligning svarede 75 procent i 2019, at mængden af arbejde var vokset siden 2017.

I både 2019 og 2021 rapporterer meget få, at deres arbejdsmængde er blevet mindre (hhv. 3 og 2 %). Ingen har svaret, at arbejdsmængden er blevet meget mindre.

Figur 7. Er din arbejdsmængde blevet større eller mindre inden for de sidste 2 år? For hele FOA i 2019 og 2021.

Antal svar: 2019 (3.419), 2021 (3.068).

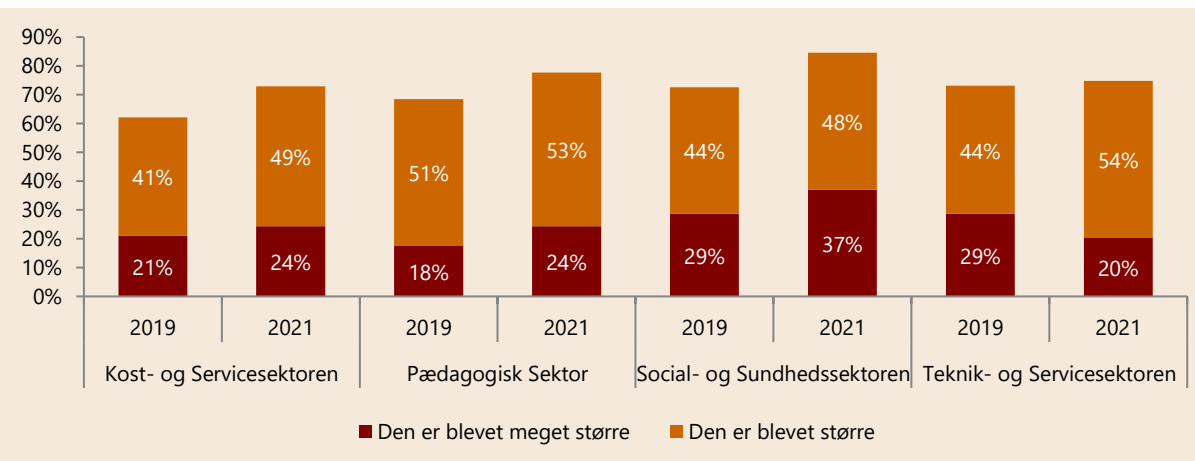
Anm.: Respondenterne havde også mulighed for at svare "Jeg var ikke ansat på min nuværende arbejdsplads for 2 år siden". Disse indgår ikke i figuren.

I **Pædagogisk Sektor** oplever 78 procent af medlemmerne, at deres arbejdsmængde er steget de seneste to år. Det er flere sammenlignet med 2019, hvor 68 procent svarede, at de havde fået mere at lave (se figur 8 på næste side). Samme udvikling ses i **Social- og Sundhedssektoren**. Her er andelen af medlemmer, der oplever, at arbejdsmængden er vokset steget fra 78 procent i 2019 til 85 procent i 2021. Det tyder altså på, at arbejdsmængden har vokset stødt i de to sektorer siden 2017.

I **Kost- og Servicesektoren** ses samme tendens. I 2021 svarede 73 procent, at deres arbejdsmængde var blevet enten større eller meget større på to år, mens det i 2019 gjaldt 62 procent.

Modsat de tre andre sektorer, har andelen af medlemmer i **Teknik- og Servicesektoren**, der oplever stigende arbejdsmængden ikke ændret sig nævneværdigt fra 2019 til 2021.

Figur 8. Medlemmer hvis arbejdsmængde er blevet større eller meget større de seneste to år. Fordelt på sektor for år 2019 og 2021.

Antal svar: Kost- og Servicesektoren (2019: 179, 2021: 142), Pædagogisk Sektor (2019: 807, 2021: 707), Social- og Sundhedssektoren (2019: 2.438, 2021: 2.065), Teknik- og Servicesektoren (2019: 175, 2021: 154).

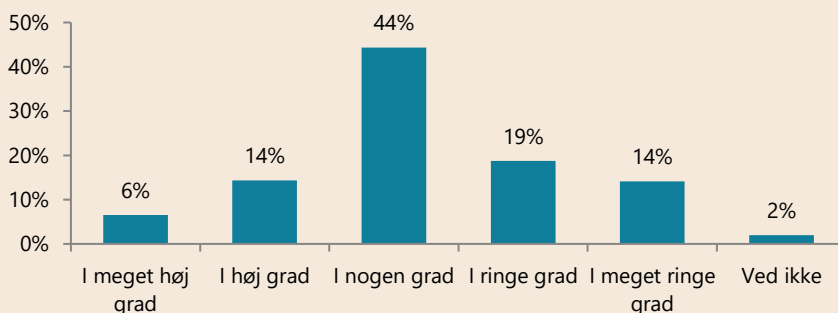
Stress

Medlemspanelet er blevet bedt om at vurdere i hvilken grad de føler sig stressede. Som det fremgår af figur 9, har 64 procent svaret, at de enten i nogen (44 %), høj (14 %) eller meget høj grad (6 %) føler sig stressede. Derudover har 10 procent svaret "I ringe grad", mens 14 procent har svaret "I meget ringe grad" til spørgsmålet.

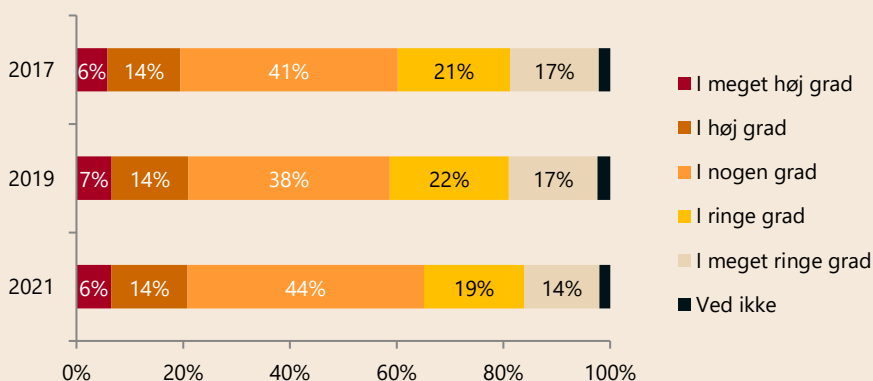
De sidste fire år er der sket lille stigning i andelen af medlemmer, der føler sig stressede. Både i 2017 og 2019 angav godt seks ud af 10 (hhv. 60 og 59 %), at de var stressede. Det er færre end i 2021, hvor andelen altså er steget til 64 procent (se figur 9B).

Figur 9. I hvilken grad føler du dig stresset? For hele FOA.

9A) I alt for år 2021

9B) I alt for år 2017, 2019 og 2021

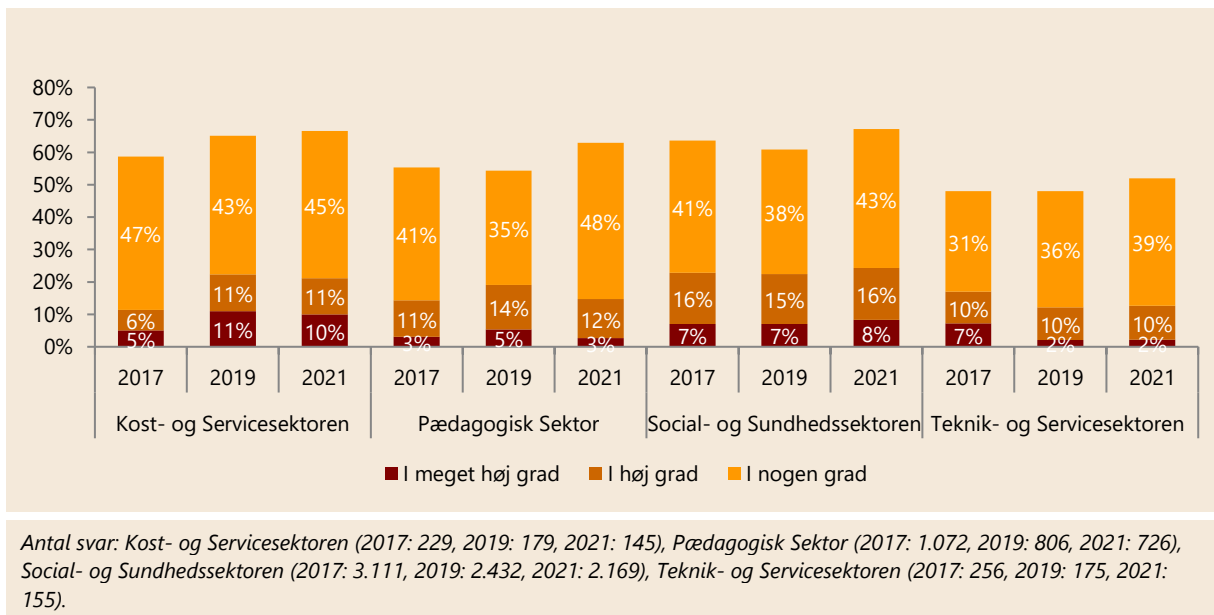
Antal svar: 2017 (4.668), 2019 (3.592), 2021 (3.195)

I figur 10 er spørgsmålet om stress opdelt på sektor og årstal. Seneste har 67 procent i **Social- og Sundhedssektoren** svaret, at de føler sig stressede. Det er flere end i 2019, hvor 61 procent rapporteret stress. Også i **Pædagogisk Sektor** har der været en stigning i andelen, der føler sig stressede. Her er det steget fra 55 procent i 2017 til 63 procent i 2021.

For **Kost- og Servicesektoren** ser det også ud som om, at andelen af stressede medlemmer er steget fra 2017 (59 %) til 2019 (65 %), hvorimod der de seneste to år ikke lader til at have været en udvikling (67 %). Grundet et lavt antal besvarelser i sektoren, kan der dog ikke konkluderes noget endegyldigt om udviklingen.

Lidt over halvdelen (52 %) i **Teknik- og Servicesektoren** føler sig stressede i nogen, høj eller meget høj grad. Denne andel er ikke steget fra hverken 2017 eller 2019.

Figur 10. I hvilken grad føler du dig stresset? Opdelt på sektor for 2017, 2019 og 2021.

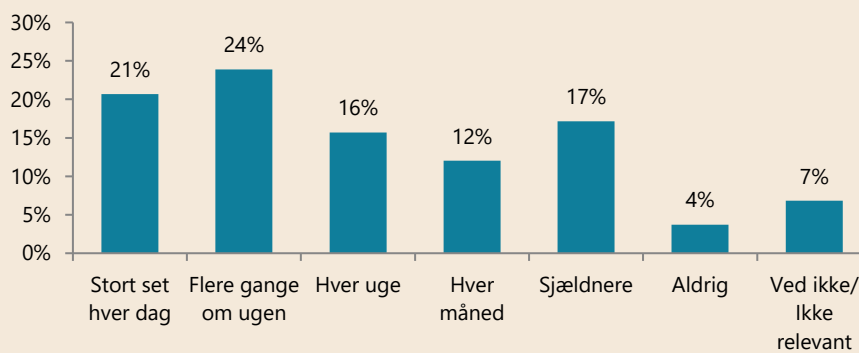

Følelse af utilstrækkelighed i Social- og Sundhedssektoren

Medlemmer fra Social- og Sundhedssektoren er blevet spurgt om følgende spørgsmål: "Hvor ofte føler du dig utilstrækkelig, fordi borgerne ikke får den hjælp, du synes er rimelig?". Til det har 21 procent svaret "Stort set hver dag", mens 24 procent svarer "Flere gange om ugen" og 16 procent svarer "Hver dag". Den resterende fordeling af svar ses i figur 11 herunder.

Andelen af medlemmer, der mindst en gang om ugen føler sig utilstrækkelig, fordi borgerne ikke får den hjælp, de synes er rimelig, har været stabil siden 2017 (ikke vist i figur).

Figur 11. Hvor ofte føler du dig utilstrækkelig, fordi borgerne ikke får den hjælp, du synes er rimelig? Social- og Sundhedssektoren i 2021.

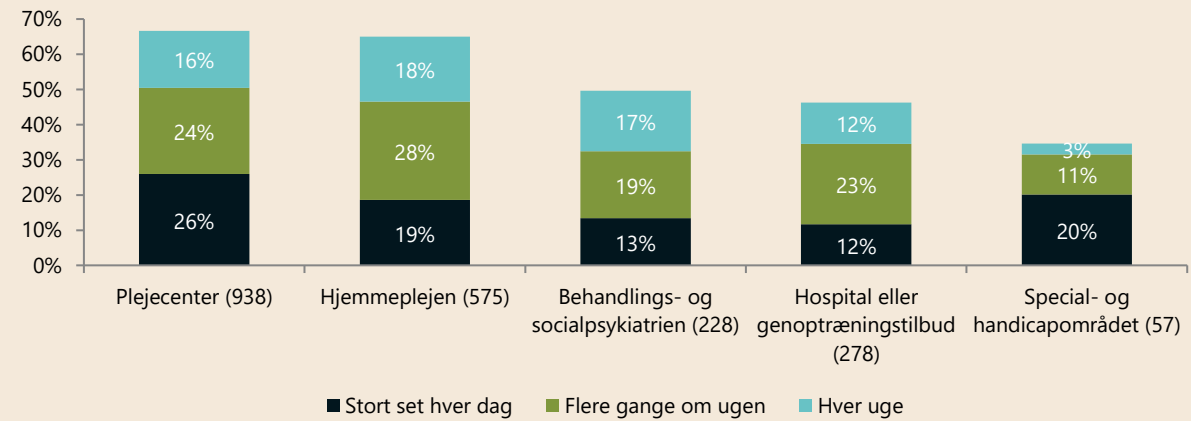

Antal svar: 2.169.

I figur 12 på næste side er spørgsmålet om utilstrækkelighed opdelt på de arbejdssteder, hvor flest af medlemmerne fra Social- og Sundhedssektoren, som har besvaret undersøgelsen, arbejder.

Cirka to ud af tre af de ansatte på plejecentrene (67 %) og i hjemmeplejen (65 %) svarer, at de mindst én gang om ugen føler sig utilstrækkelige, fordi borgerne ikke får den hjælp, de synes er rimelig. I psykiatrien (50 %) og blandt ansatte på hospitaler og genoptræningstilbud (46 %) gælder det for hver anden. Det er i øvrigt værd at bemærke, at hver fjerde (26 %) medlem, som arbejder på et plejecenter, har rapporteret, at følelsen af utilstrækkelighed optræder hos dem stort set hver dag, de går på arbejde. Det er flere sammenlignet med medlemmerne på de andre arbejdssteder.

Figur 12. Medlemmer af Social- og Sundhedssektoren, som hver uge, flere gange om ugen eller stort set hver dag føler sig utilstrækkelige. Opdelt på arbejdssteder.

Antal svar fremgår af parenteserne.

Følelse af utilstrækkelighed i Pædagogisk Sektor

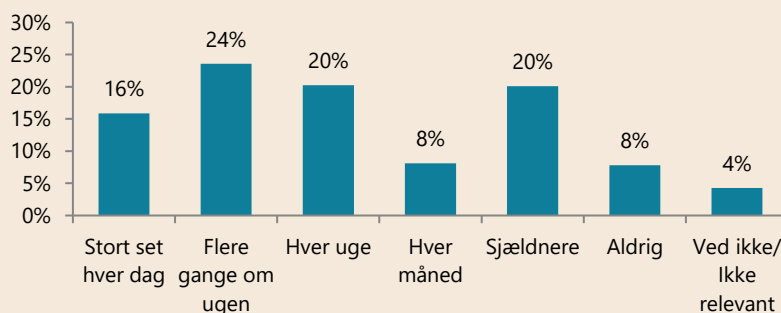
Medlemmer fra Pædagogisk Sektor er ligeledes blevet spurgt, hvor ofte de føler sig utilstrækkelige. Her fordi børnene eller borgerne ikke får den omsorg, de synes er rimelig. Fordeling af svar fremgår af figur 13.

Samlet set svarer seks ud af 10 (60 %), at de mindst en gang om ugen oplever en følelse af utilstrækkelighed. Heraf oplever 16 procent det hver dag, 24 procent oplever det flere gange om ugen og 20 procent får en følelse af utilstrækkelighed hver uge.

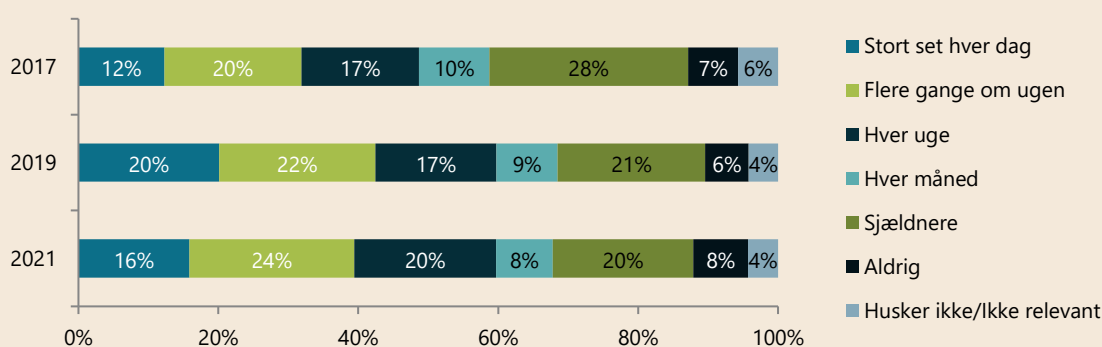
I 2017 rapporterede halvdelen (50 %) af medlemmerne i Pædagogisk Sektor, at de følte sig utilstrækkelige mindst en gang om ugen, fordi børnene eller borgerne ikke fik en rimelig omsorg (figur 13B). Denne andel steg i 2019 til at seks ud af 10 (59 %), og er hverken steget eller faldet siden da.

Figur 13. Hvor ofte føler du dig utilstrækkelig, fordi børnene/borgere ikke får den omsorg, du synes er rimelig? Pædagogisk Sektor i 2021.

13A) I alt for år 2021

13B) I alt for år 2017, 2019 og 2021

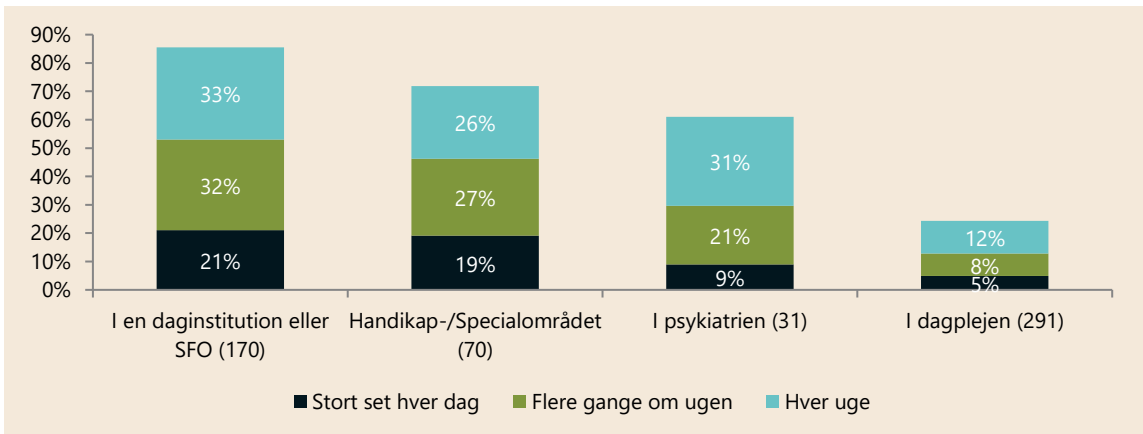

Antal svar: 2017 (1.072), 2019 (806), 2021 (726).

Spørgsmålet om utilstrækkelighed er i figur 14 opdelt på de mest gængse arbejdspladser blandt paneldeltagerne i Pædagogisk Sektor. Her ses det at hele 86 procent af de ansatte i daginstitutioner og SFO'er mindst én gang om ugen oplever, at de føler sig utilstrækkelige, fordi børnene ikke får den

omsorg, de synes er rimelig. Helt anderledes ser det ud blandt dagplejere, hvor markant færre rapporterer følelsen af utilstrækkelighed (24 %).

Figur 14. Følelse af utilstrækkelighed. Opdelt på arbejdssteder.

Antal svar fremgår af parenteserne.

Følelse af utilstrækkelighed i Kost- og Servicesektoren og Teknik- og Servicesektoren

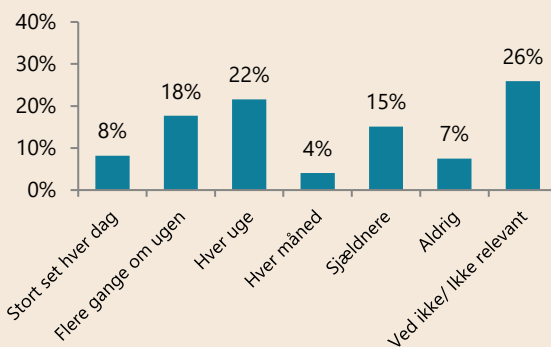
Også medlemmerne fra Kost- og Servicesektoren samt Teknik- og Servicesektoren har fået et spørgsmål om, hvor ofte de føler sig utilstrækkelige (se figur 12A og 12 B). Her fokuseres der på den service, der ydes overfor borgerne.

I Kost- og Servicesektoren har 47 procent svaret, at de føler sig utilstrækkelige enten hver uge, flere gange om ugen eller stort set hver dag. I Teknik- og Servicesektoren er den samlede procentvise andel 43.

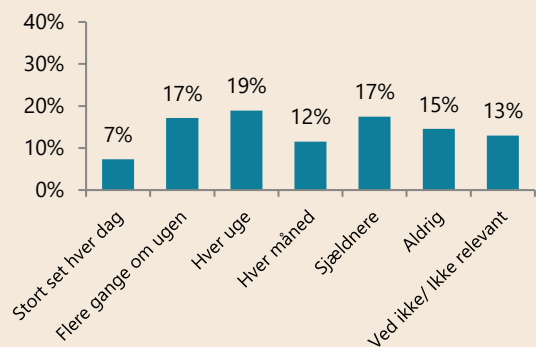
Grundet det lave antal besvarelser er spørgsmålet ikke yderligere opdelt på arbejdssted.

Figur 15. Hvor ofte føler du dig utilstrækkelig, fordi borgerne ikke får den service, du synes er rimelig? Kost- og Servicesektoren og Teknik- og Servicesektoren i 2021.

13A) Kost- og Servicesektoren

13B) Teknik- og Servicesektoren

Antal svar: Kost- og Servicesektoren (145), Teknik- og Servicesektoren (155)

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen fra 2021 er gennemført i perioden 20.–29. september. Spørgsmålene om arbejdspres er ligeledes stillet i juni 2019 og januar 2017.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet i en spørgeskemaundersøgelse udsendt til FOAs elektroniske medlemspanel. Der blev udsendt én påmindelse til deltagerne. Undersøgelsen vedrørte også andre emner end arbejdspres.

Målgruppen

Målgruppen for undersøgelsen af FOAs erhvervsaktive medlemmer. Da det kun er et udsnit af disse medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen, er alle analyser forbundet med en statistisk usikkerhed. Alle sammenhænge og forskelle, der beskrives i teksten, er testet statistisk signifikante på et signifikansniveau på minimum 95 %. Hermed kan vi med minimum 95 % sikkerhed sige, at der er tale om statistisk sikre sammenhænge og forskelle og ikke blot tilfældigheder. Fremhæves forskelle i teksten, som ikke er statistisk sikre, vil det blive kommenteret.

Antal besvarelser og svarprocent

I alt blev 9.556 erhvervsaktive medlemmer inviteret til undersøgelsen i 2021. 4.112 medlemmer, svarende til 43 procent, gennemførte undersøgelsen.

Repræsentativitet og vægtning af data

Stikprøven er undersøgt for repræsentativitet på parametrene sektor, tillidshverv og alder. Repræsentativitetsanalysen viste, at Kost- og Servicesektoren og Pædagogisk Sektor er underrepræsenterede, mens Social- og Sundhedssektoren og Teknik- og Servicesektoren er overrepræsenterede. Analysen viste desuden, at unge under 30 år og medlemmer i alderen 30-39 år er underrepræsenterede, mens medlemmer i aldersgrupperne 50-59 år og 60 år og derover er overrepræsenterede. Stikprøven er repræsentativ på medlemmer i alderen 40-49 år. Medlemmer med tillidshverv (dvs. tillidsrepræsentanter, fællestillidsrepræsentanter og arbejdsmiljø-repræsentanter) er overrepræsenterede i stikprøven, mens medlemmer uden tillidshverv er underrepræsenterede.

Al data er vægtet for sektor og alder.